

Jucăriile, un pericol ?

Atenție, producători de jucării !

Numărul mare de incendii de locuință care se produc în Germania având drept cauză jocul copiilor cu focul¹ dar și solicitarea UE privind securitatea utilizatorilor de jucării², au determinat institutul de cercetare privind securitatea materialelor BAM din Germania să testeze diverse jucării, rezultatele fiind șocante: cele din material plastic s-au aprins extrem de ușor și au contribuit la propagarea rapidă a focului și fumului toxic de incendiu. Jucăriile din lemn s-au aprins mai greu și au ars mai lent și mai controlat decât cele din plastic.

Această constatare este importantă pentru evacuarea din încăperile incendiate. Dacă în 1970 oamenii aveau până la 17 minute timp de evacuare dintr-o locuință incendiată, astăzi le-a rămas doar două până la patru minute timp de evacuare ca urmare, în principal, a numărului mare și materialelor obiectelor care se găsesc în majoritatea locuințelor, inclusiv în camerele copiilor.

Într-unul din teste s-a urmărit comportamentul unei piese de construit din material plastic în prezența unei artificii aprinse. Artificia arde la 1080°C³. După câteva momente piesa din plastic a început să ardă. Aceasta a fost pusă într-o cutie cu alte piese din plastic. Flăcările s-au propagat rapid și au cuprins întreaga cutie. După circa cinci minute flăcările au atins circa un metru înălțime. Cantitatea de căldură a crescut foarte mult, iar încăperea s-a umplut rapid cu fum și funingine de la materialul plastic. Al doilea test a constat în aprinderea unei mașini din plastic cu un chibrit, concluziile testului fiind asemănătoare primului.

Temperaturile specifice diferitelor surse de aprindere	
Sursa de aprindere	Temperatura
bec economizor de energie	88°C
bec cu incandescență	230°C
țigaretă	350°C
chibrit	750°C
lumânare	790°C
brichetă	850°C
artificie	1080°C

Același institut de cercetare a realizat în anul 2000 împreună cu pompierii profesioniști din Berlin și postul de televiziune RTL un test privind comportamentul în incendii al saltelelor⁴ utilizate în majoritatea camerelor copiilor: o lumânare mică căzută pe saltea și focul s-a propagat rapid. După 4 minute și jumătate s-a produs flash-over. S-a determinat că timpul de aprindere poate varia de la sub o secundă până la câteva minute în funcție de tipul spumei poliuretanică și sursa de aprindere.

Probă	Greutate	Sursa de aprindere	Timp de aprindere	Pierdere de masă
Spumă poliuretanică	400 g	Brichetă/artificie	sub o secundă	80%
Spumă poliuretanică pentru automobile	400 g	Bec Bunsen	peste un minut	80%
Spumă poliuretanică cu cerințe de securitate la incendiu	400 g	Bec Bunsen	câteva minute	59%

¹ circa 20 de incendii, zilnic și aproximativ 7500, anual

² Directiva 88/378/CEE - Securitatea utilizatorilor de jucării. Prin propunerea din ianuarie 2008 de a testa jucăriile care prezintă riscuri, Comisia Europeană încearcă să consolideze încrederea în marca "CE", prin care fabricantul își ia angajamentul că jucăriile respectă normele europene de securitate. Printr-o rezoluție, eurodeputații au cerut Comisiei să "acorde o credibilitate puternică mărcii CE, consolidând supravegherea piețelor", încât cei care abuzează de ea să fie sancționați.

³ această temperatură este subestimată de mulți oameni.

⁴ în Marea Britanie, începând din 1988 au fost reglementate obligații severe privind securitatea la incendiu a materialelor. Condiția este ca saltelele să se aprindă după zeci de minute de la acțiunea unui bec Bunsen.

Prevederi specifice prevenirii incendiilor în cazul jucăriilor din legislația națională:

1.-HGR nr.396/2003 privind asigurarea securității utilizatorilor se jucării

2.-Ordin nr.393/2003 privind aprobarea Listei cuprinzând standardele române din domeniul securității utilizatorilor de jucării, care adoptă standardele europene armonizate, Monitorul Oficial nr. 49/20.01.2004

3.-Ordin nr.121/2005 pentru înlocuirea anexei la Ordinul ministrului economiei și comerțului nr.393/2003 privind aprobarea Listei cuprinzând standardele române din domeniul securității utilizatorilor de jucării, care adoptă standardele europene armonizate, Monitorul Oficial nr.270/01.04.2005

4.-Ordin nr.368/2003 pentru aprobarea unor măsuri privind recunoașterea și desemnarea laboratoarelor de încercări și a organismelor de certificare care realizează evaluarea conformității jucăriilor, Monitorul Oficial nr. 459/27.06.2003

5.-SR EN 71-2: 1996/AC: 2003 – Securitatea jucăriilor.
Partea 2: Inflamabilitatea

Atenție, părinți !

Conform Legii nr.608/2001 privind evaluarea conformității produselor, de la 1 ianuarie 2007 se admit pe piață doar jucăriile care poartă marcajul CE și care corespund cerințelor de securitate precizate în Anexa 2 a Hotărârii nr.396/2003.

Cerințele esențiale de securitate pentru jucării (extras din anexa 2 a HGR nr.396/2003):

Proprietăți fizice și mecanice

Jucăriile care conțin o sursă de căldură trebuie să fie în așa fel concepute și realizate, încât:

- temperatura maximă a oricărei suprafețe accesibile să nu provoace pericolul de arsură la atingere;
- lichidele sau gazele conținute în jucării să nu atingă temperaturi ori presiuni periculoase atunci când sunt declanșate la utilizare sau din alte cauze, putând cauza arsuri, opăreli ori alte răni fizice.

Inflamabilitate

Jucăriile nu trebuie să constituie un material inflamabil periculos pentru mediul înconjurător al copilului. Jucăriile trebuie să fie realizate din materiale care să îndeplinească cel puțin una dintre următoarele condiții:

- să nu ardă sub acțiunea directă a unei flăcări, scântei sau a altui potențial focar de incendiu;
- să nu fie ușor inflamabile (flacăra să se stingă imediat ce dispare cauza focului);
- dacă se aprind, trebuie să ardă încet și să prezinte o viteză mică de răspândire a flăcării;

- indiferent de compoziția materialelor, jucăriile să fie tratate în așa fel încât să întârzie procesul de ardere.

Materialele inflamabile din jucărie nu trebuie să producă aprinderea altor materiale folosite la realizarea acesteia.

Jucăriile nu trebuie să explodeze sau să conțină elemente ori substanțe explozive. Această condiție nu se aplică capselor pentru jucării.

Jucăriile, în particular, jocurile și jucăriile tip truse chimice, nu trebuie să conțină substanțe sau preparate:

- care pot exploda prin reacție chimică, încălzire sau în amestec cu substanțe oxidante;
- care conțin componente volatile inflamabile în aer și sunt capabile să formeze vapori inflamabili sau explozibili.

Proprietăți electrice

Jucăriile electrice, precum și reperatele acestora trebuie alimentate de la o sursă de energie a cărei tensiune nominală să nu depășească 24 V

Părțile jucăriilor care sunt în contact sau care pot să intre în contact cu o sursă de energie capabilă să producă șocuri electrice, împreună cu cablurile sau cu alte fire conductoare prin care trece curentul electric către aceste piese, trebuie să fie bine izolate și protejate mecanic, astfel încât să prevină pericolul unor șocuri electrice.

Jucăriile electrice trebuie să fie astfel concepute și realizate încât temperatura maximă atinsă de toate suprafețele accesibile să nu producă arsuri prin atingerea lor.

Marcajul CE înseamnă conformitate cu modelul aprobat de Comunitatea Europeană. Examinarea CE de tip este o procedură prin care un organism notificat constată și certifică faptul că un exemplar reprezentativ de jucărie - denumit "model"- respectă cerințele de securitate europene.

Dacă jucăria pune în pericol viața, sănătatea și/sau securitatea utilizatorilor sau a unor terțe persoane, autoritatea responsabilă cu supravegherea pieței⁵ ia măsuri pentru retragerea jucăriei de pe piață, interzicând sau limitând distribuția, sub orice formă, a acesteia pe piață. Ministerul Industriei și Resurselor este informat imediat cu privire la măsurile luate.

Persoanele juridice cu sediul în România sau în statele membre ale UE au obligația să pună la dispoziția organelor de supraveghere a pieței documentele care atestă conformitatea jucăriilor cu standardele UE.

⁵ Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor